МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

14 вересня 2026 року

Біла Церква
2026

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Скиба В.В., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Крауютієне І., д-р філософії.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Царенко Т.М., канд. вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Мостипан О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.,** начальник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 14 вересня 2026 р. Білоцерківський НАУ. 108 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

4. Lan R., Wei L., Yu H., Jiang P., Zhao Z. Age-Related Changes in Hepatic Lipid Metabolism and Abdominal Adipose Deposition in Yellow-Feathered Broilers Aged from 1 to 56 Days. *Animals*. 2023. Vol. 13, No. 24. Article 3860. DOI:10.3390/ani13243860.

5. Imtiaz A., Bin Tahir M. T., Zhao M., Gong D., Ge J., Geng T. Non-Alcoholic Fatty Liver Disease in Poultry: Risk Factors, Mechanism of Development, and Emerging Strategies. *International Journal of Molecular Sciences*. 2025. Vol. 26, No. 17. Article 8460. DOI:10.3390/ijms26178460.

УДК 636.2.053.084.1:637.1

ЧУБ О.В., канд. вет. наук, **ВОВКОТРУБ Н.В.,** канд. вет. наук, **МЕЛЬНИК А.Ю.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЗДОРОВ'Я ТЕЛЯТ МОЛОЧНОГО ПЕРІОДУ ЗА РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИПОЮВАННЯ МОЛОКА

У роботі показано, що ефективність пасивної передачі імунітету залежить від часу першого випоювання, якості та кількості молозива, а також способу його введення. Доказана ефективність застосування соски Calf Baddy Teats, яка імітує природнє виділення молока під час смоктання дійки у корови й подовжує термін годівлі, що повністю задовольняє апетит у молодих тварин.

Ключові слова: імуноглобуліни, молозиво, молодняк ВРХ, захворюваність.

CHUB O., candidate of veterinary sciences, **VOVKOTRUB N.,** candidate of veterinary sciences, **MELNYK A.,** candidate of veterinary sciences
Bila Tserkva National Agrarian University

HEALTH OF PRE-WEANED CALVES UNDER DIFFERENT MILK FEEDING TECHNOLOGIES

The study demonstrates that the efficiency of passive transfer of immunity depends on the timing of the first colostrum feeding, its quality and volume, as well as the method of administration. The effectiveness of using the Calf Buddy Teat has been proven; it mimics the natural milk flow during suckling and extends feeding duration, fully satisfying the appetite and suckling reflex of young animals.

Keywords: immunoglobulins, colostrum, young cattle, calves, morbidity.

Основною імунологічною функцією молозива є передача IgG від матері до теляти, оскільки молодняк великої рогатої худоби народжується з незрілою імунною системою. Передача пасивного імунітету – це процес, за допомогою якого теля отримує фактори гуморального захисту через кишкову абсорбцію колостральних імуноглобулінів [1].

Кількість захисних глобулінів у молозиві значно варіюється, причому фракція IgG є найбільш поширеною, складаючи 85-95% від загальної кількості, тоді як IgG_1 є домінуючим підкласом. IgM (близько 7%) та IgA (близько 5%), присутні в менших кількостях. Кожен клас цих білків відіграє специфічну роль: IgG бере участь в опсонізації бактерій та інактивації патогенів, IgM відповідає за виявлення та знищення бактерій у кровотоці (запобігання септицемії), а IgA запобігає прикріпленню патогенів і проникненню їх до кишківника, захищаючи слизові оболонки [2, 3].

Окрім імуноглобулінів, молозиво містить функціонально активні лейкоцити, включаючи нейтрофіли та макрофаги, які посилюють дію імунних компонентів молока. Загалом, молозиво сприяє активації імунної системи, дозріванню кишківника та розвитку органів у новонароджених телят. Ефективну абсорбцію IgG у новонароджених телят визначає складний взаємозв'язок між характеристиками молозива, фізіологічним станом теляти та методами годівлі [4].

Випоювання телят упродовж 1 місяця за допомогою соски Calf Baddy Teats, яка імітує природнє виділення молока під час смоктання дійки в корови, подовжує термін годівлі, що повністю задовольняє апетит у молодих тварин. Об'єм одного ковтка з соски складає 3–5 мл, і це забезпечує достатнє змішування молока зі слиною та утворення пухкого згустку в сичузі

та профілактиці різних шлунково-кишкових захворювань молодняку, особливо казеїно-безоарної хвороби.

Під час випоювання молока зі звичайної соски апетит у теляти триває ще впродовж певного періоду і воно змушене облизувати та смоктати різні сторонні предмети, заковтуючи при цьому мікроорганізми з навколишнього середовища, іноді небезпечні для здоров'я самої тварини.

Рис. 1. **Загальний вигляд соски Calf Baddy Teats.**

На початку досліду було проведено дослідження молозива новотільних корів контрольної та дослідної груп, а також кров від народжених ними телят на другу добу після народження.

Таблиця 1 – **Уміст Ig в молозиві новотільних корів**

№ проби	Ig, г/л	№ проби	Ig, г/л
1	68,7	6	83,2
2	75,4	7	85,5
3	85,5	8	69,0
4	95,2	9	92,4
5	90,4	10	94,8
Норма	**60 г/л і більше**		

У перший день молозиво всім телятам випоювали зі звичайної соски, оскільки у них відмічали ще досить слабкий смоктальний рефлекс, починаючи з другої доби їх розділили на дві групи – контрольну та дослідну. Групи формували шляхом поступового набору впродовж місяця по 20 тварин у кожній. Під час досліду оцінювали фізіологічний стан кожної тварини, виникнення захворювань у них, проводили зважування телят одразу після народження та наприкінці досліду. Результати дослідження відображені в таблиці 2.

Таблиця 2 – **Уміст загального білка, Ig та альбумінів в сироватці крові телят**

Показник	Контрольна група			Дослідна група		
	Загальний білок, г/л	Альбуміни, у проц.	Ig, г/л	Загальний білок, г/л	Альбуміни, у проц.	Ig, г/л
Норма	70–85	38–50	18–20	70–85	38–50	18–20
M±m	74,1±2,3	43,3±3,1	18,2±0,7	71,8±4,5	44,3±2,8	18,2±1,2

Слід відмітити, що маса тіла новонароджених телят була в межах 35,8–40,0 кг в обох групах (38–39,7 у контролі та 35,8–40,0 у досліді), тоді як їх середні значення становили відповідно 37,3±2,7 і 38,1±3,4 кг. Через один місяць вага тварин контрольної групи становила в середньому 60,3±3,8, а дослідної – 64,8±2,9 кг. Менше значення маси тіла в телят контрольної групи можна пояснити частішим виникненням у них захворювань, як правило шлунково-кишкових.

Упродовж місяця в 16 із 50 тварин контрольної групи, яким випоювали молоко зі звичайної соски, реєстрували наступні захворювання: розлади травлення з ознаками диспепсії, казеїно-безоарну хворобу та клінічні ознаки гострого гастроентериту, що становило 32%. Серед 100 телят дослідної групи, яких випоювали з використанням соски Calf Baddy Teats, ознаки шлунково-кишкових хвороб з синдромом диспепсії відмічали у 10% тварин. При цьому не спостерігали жодного випадку казеїно-безоарної хвороби.

Отже, виходячи з проведеного нами дослідження можна зробити висновок про те, що

використання соски Calf Baddy Teats для випоювання молока телятам раннього віку є більш економічно вигідним й раціональним, оскільки кількість випадків захворювання тварин на шлунково-кишкові хвороби з ознаками діареї є значно нижчою порівняно з випоюванням молока традиційною соскою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Desjardins-Morrissette, M., van Niekerk, J. K., Haines, D., Sugino, T., Oba, M., & Steele, M. A. (2018). The effect of tube versus bottle feeding colostrum on immunoglobulin G absorption, abomasal emptying, and plasma hormone concentrations in newborn calves. Journal of Dairy Science, 101 (5), 4168–4179. DOI:10.3168/jds.2017-13904

2. Wilm, J., Costa, J.H.C., Neave, H.W., Weary, D.M., & von Keyserlingk, M.A.G. (2018). Technical note: Serum total protein and immunoglobulin G concentrations in neonatal dairy calves over the first 10 days of age. Journal of Dairy Science, 101 (7), 6430–6436. DOI:10.3168/jds.2017-13553

3. Lombard J, Urie N, Garry F, Godden S, Quigley J, Earleywine T, McGuirk S, Moore D, Branan M, Chamorro M, Smith G, Shivley C, Catherman D, Haines D, Heinrichs AJ, James R, Maas J, Sterner K. Consensus recommendations on calf- and herd-level passive immunity in dairy calves in the United States. J Dairy Sci. 2020 Aug; 103 (8): 7611-7624. DOI:10.3168/jds.2019-17955. Epub 2020 May 21. PMID: 32448583.

4. Lopez A.J., Heinrichs A.J. Invited review: The importance of colostrum in the newborn dairy calf. J Dairy Sci. 2022 Apr; 105 (4): 2733-2749. DOI:10.3168/jds.2020-20114. Epub 2022 Jan 28. PMID: 35094859.

УДК [619:614.48]:636.52/.58.087.7:004.415.2

SAKARA V.S.[1], PhD, **MELNYK A.Yu.[2],** candidate of veterinary sciences
[1]Fredericia, Denmark, [2]Bila Tserkva National Agrarian University

«BROILER FARM MANAGER» AS A TOOL FOR DIGITAL MONITORING OF VETERINARY AND PRODUCTION INDICATORS IN BROILER CHICKENS

This paper presents the developed Android-based application **"Broiler Farm Manager"**, designed for the systematization and analysis of veterinary and production indicators during broiler chicken rearing.

Keywords: veterinary monitoring, digitalization, livestock farming, productivity, information system, AI.

Modern industrial poultry production is characterized by the high growth intensity of broiler chickens belonging to commercial high-performance crosses. Under conditions of intensive metabolism, even short-term disturbances in microclimate parameters, technological management protocols, or feeding regimes may result in technological stress, reduced resistance of the birds, and impaired flock survival [1]. At the same time, a considerable proportion of poultry farms still rely on fragmented paper-based records or local electronic spreadsheets, which complicates timely access to comprehensive data directly within production facilities [2].

The modern concept of Precision Livestock Farming (PLF) is based on the use of digital tools for continuous data collection and analysis in order to support evidence-based management decisions. In poultry production, such solutions are primarily regarded as platforms for monitoring the physiological condition, welfare, and productivity of livestock [3]. Within contemporary approaches, particular importance is attributed not only to the isolated recording of individual parameters, but also to their centralized integration within a single information system, including the combination of data on feed and water consumption, microclimate parameters, and body weight dynamics [4].

The aim of this study was to substantiate the prospects and functional capabilities of using the mobile application «Broiler Farm Manager» as a specialized digital tool for veterinary and production monitoring in industrial broiler chicken production.

«Broiler Farm Manager» was designed according to a modular principle using a mobile architecture that enables primary recording of production parameters by the operator directly inside the poultry house, followed by synchronization of the data for analysis and long-term storage.

The initial stage of operation involves mandatory registration and characterization of the production facility. This includes entering the technical characteristics of the poultry house and technological equipment, as well as the initial registration of the bird flock, including cross, age, number of birds placed, and feed deliveries. On a daily basis, the operator records mortality and